

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie” şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)

Pentru România 15 lei pe an.

C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate.

Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

CE NE ÎNVĂŢĂ DATINELE BUNE?

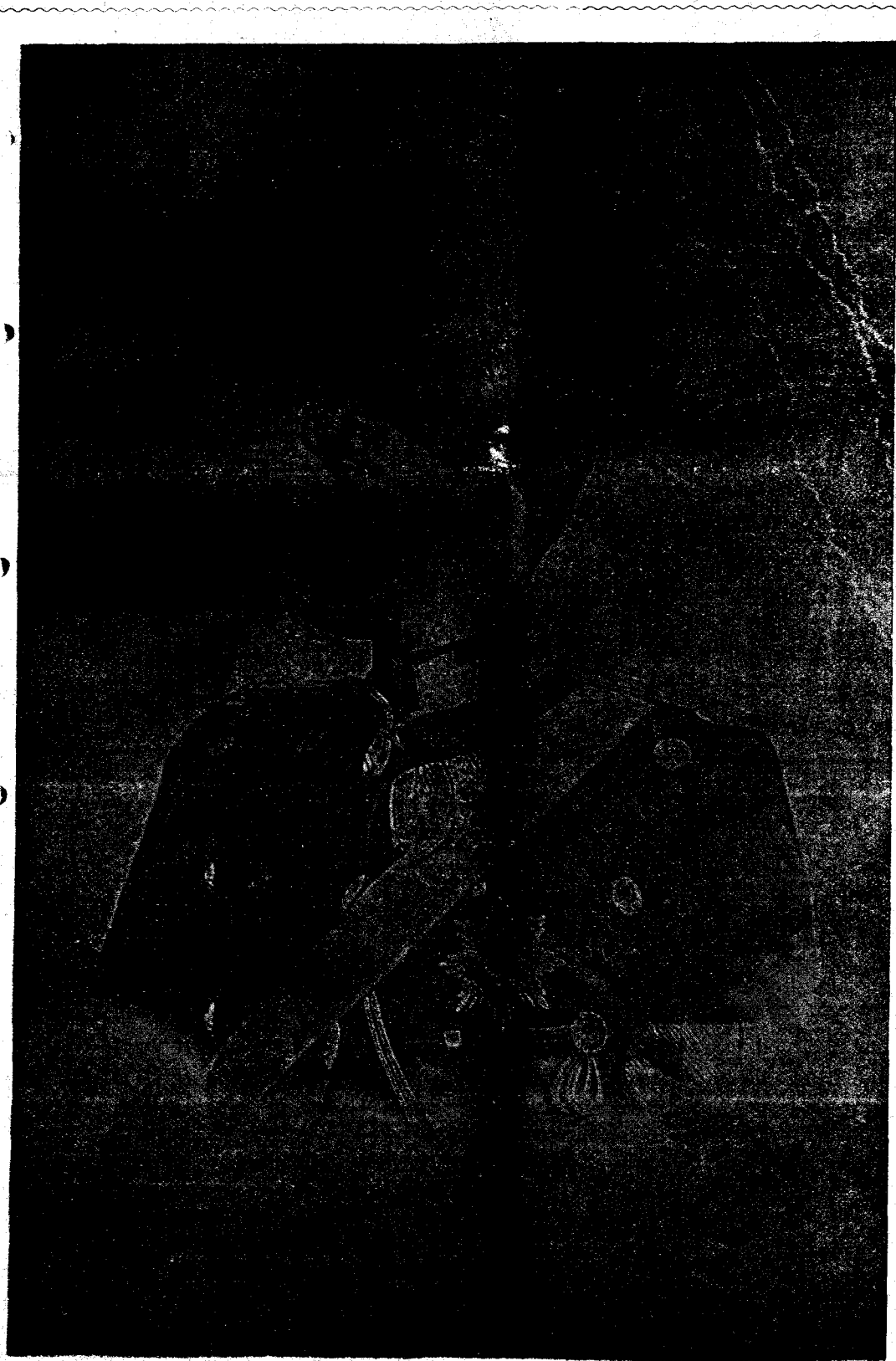
II.

Să ne oprim acum asupra unei alte datine româneşti, tot atât de plină cu înveţătură.

Moare un om din sat. Toţi vecinii, tot satul se grăbeşte să-i ducă pomană. Aproape în toate satele noastre e datina ca muerile să meargă la casa cu mortul, ducând câte un blid de făină şi unul sau două oue. Şi asta o fac pentru aceea, ca familia mortului să aibă la îndemână făina şi ouele din care să frământe colacii, ce să dau în ziua înmormântării drept pomană la sêraci. Poate cei rămaşi după mort să nu aibă tocmai atunci măcinat; poate să nu le fie de'ndemână ouele, ce trebuiesc la colaci. Le duc dar' vecinii şi sătenii buni, ca pe lângă amarul pierderii iubitului lor să nu mai aibă şi grija câştigării acestor trebuinţe.

O datină şi aceasta cu mult fond moral şi filantropic.

Dar' datina aceasta mai cuprinde în

A. S. R. Principele Ferdinand, moştenitorul Tronului României.

(Vezi „Foia”.)

sine şi temeliile, seminţa uneia dintre cele mai înălţătoare tovărăşii social-economice. Cuprinde în sine rama, cadrul reuniunilor de înmormântare, să înţelege în fel şi formă primitivă.

Căci ce ţintă urmăresc reuniunile noastre de înmormântare?

Nimic alta, decât ca cei rămaşi după mort să aibă la îndemână făina şi ouele colacilor de pomană, să aibă la îndemână mijloacele, banii trebuincioşi ca să poată întimpina lipsele ce să ivesc la un cas de moarte.

Reuniunile de înmormântare prin organizaţia lor, amăsurat vremii de azi, prin forma lor de-a lucra, în loc să dea făină şi oue, dau bani, o sumă anumită cu ajutorul căreia rămaşii mortului sunt în stare să facă nu numai colacii pomenii, dar' îşi pot acoperi toate lipsele, toate nevoile la un cas de moarte.

Cu toate dar' că datina amintită mai sus şi reuniunile de

Domnii abonemenţi sunt rugaţi a ne trimite preţul abonamentului.

Înmormântare au multă asemănare, totuși fruntașii și conducătorii poporului nostru ar trebui să folosească datina aceasta și a desvolta din ea și prin ea reuniunile de înmormântare atât de înălțătoare de inimi.

Avem noi Românii și până acum multe reuniuni de înmormântare, dar mai ales tot numai la orașe. Așa avem între altele în Orăștie, Deva, Sibiu, Sebeș, Timișoara și altele și altele. Dorul nostru este însă, ca de aici înainte aceste reuniuni să fie îmbrățișate și de sătenii nostri, căci mai ales sătenii nostri au mai mare trebuință de ajutorul acestor reuniuni.

Având noi datina frumoasă de-a duce pomană de făină și ouă la casa mortului, ce ușor le este fruntașilor nostri să pună temelile reuniunilor de înmormântare. Nu e lipsă de alta, decât să dedee poporul ca pomana aceasta să o schimbe în bani, în cuotisații plătite la fiecare cas de moarte și eată că lucrarea reuniunii e pusă în curgere.

Organisația astorfel de reuniuni e cât se poate de simplă și lesnicioasă. Și apoi ori-care dintre reuniunile noastre de înmormântare, ce să află deja, cu drag dă îndrumările trebuincioase sau la trebuință, credem că cu drag ar trimite chiar și un bărbat priceput, ca să pună lucrările în brazdă. Numai porneala trebuie făcută, căci foloasele reuniunilor de înmormântare sunt ne-spuse de mari.

Pe lucru dar'!

Vasile C. Osvadă.

FOIȚĂ

A. S. R. Principelui Ferdinand.

Cu privilegiul vizitării Iașilor.

*Doritori de ne-atârănare și de zile mai senine,
S-au unit, Românii nostri și-au privit în spre Apus
Căutând cu ochi de vultur pe „Acel” menit să urce
Tot mai sus între popoare, pe „vitejii”, tot mai sus.*

*Dar' avută Cerul grije să ne împlinească dorul:
În Castelul Singmaringhen se născuse-un Vultur
Ce-a știut durerea noastră dela Dunărea bătrână
Și se pregătia în taină să ne scape de vrăjmaș.*

*Și când țara, inspirată, L'a chemat s'o mântuiască
Vulturășul -- Vultur falnic -- și-a lăsat o țară mamă,
Și-a pornit întreg la suflet și cu inima vitează
În spre Patria cea nouă, ce cu-atâta drag îl chiamă.*

*A venit, A'nvins, „azi suntem” și trăim la noi în țară,
Ne-atârnați, stăpâni pe limbă, pe pământul strămoșesc.
O! de-aceia azi, „Alteță”, noi privim cu-așa iubire
În spre „Tron” și „Dinastia” Cea cu suflet românesc.*

*Să trăești, Alteță, dară și menit să fii de ceruri,
Să ne duci tot mai departe cu ai Tăi Măștenitori,
Iară „Micele Princese” semene „Reginei” scumpe
„Care” a trecut, prin geniu, între cei nemuritori.*

Laurenția Gribincea.

DELA REUNIUNILE NOASTRE

Dela Reun. Econ. din Orăștie.

Comitetul Reuniunii Economice din Orăștie vestește prin aceasta pe membrii Reuniunii, că și-a procurat 15 măji metrice de trifoiu plombat, adecă curățit și garantat curat, și îl împarte între membrii săi pe lângă următoarele prețuri:

Membrii fondatori și ordinari capătă câte 10 klgr. cu câte 68 cruceri (1 cor. 36 fil.), ear peste asta, cu 78 cr.

Membrii ajutători (cari au plătit 1 cor. ca taxă) pot primi 5 klgr. cu 68 cr., mai departe cu 78.

Atâta costă pe Reuniune sēmēnța, cu atâta o dă, fără nici un câștig, membrilor.

Cei-ce s'au înștiințat, că le trebuiește, pot veni deja să-și ridice părțile, căci trifoiul e aici.

Membrii capătă bilete dela secretarul Reuniunii preotul Ioan Moța, și cu acela își ridică trifoiul.

Convocare.

Duminecă în 8 Martie n. (23 Febr. v.) la 2 ore p. m. să va ținea adunarea generală ordinară a Reuniunii meseriașilor și comercianților „Andreiana” din Sebeșul-Săsesc în localul seu (Hotel Central) cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa și a reuniunii dela ultima adunare generală până în prezent.
3. Rapoartele cassarului, bibliotecarului și economului.
4. Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea rapoartelor de sub p. 3.
5. Statorirea bugetului pe anul 1903.
6. Raportul comisiunii de sub p. 4.
7. Eventuale propuneri.

GASTON SCHEDLER

TRANDAFIRUL

(Urmare și fine).

III.

Când o ajunse moș Ion, tocmai în fundul cimitirului, în colțul groapei obștești, fata căzuse în genunchi înaintea unui mormânt, care nu se potrivea de fel cu celelalte; cu toate acestea n'avea de cât o cruce mică de lemn înfiptă rău în pământ. Dar în jurul ei, era o mulțime de flori, ca pe mormintele cele mai bogate.

Paznicul mirat, se oprise și se uita la biata fată mai mult culcată de cât îngenunchiată pe pământul înghețat; ea spunea tare niște cuvinte neînțelese, gemea plângător, și lacrimi mari îi curgeau pe amândoi obraji. Ridică capul, își împreună mâinile și glasul seu copilăresc se auzi tremurător zicând cuvintele acestea, care răsună într'un chip ciudat în tăcere:

La aceasta adunare să invite membrii ordinari și ajutători, precum și toți binevoitorii reuniunii.

Sas-Sebeș, la 4/17 Februarie 1903.

Pentru comitet:

George Tatar,
vice-preș.

Ioan Pavel,
notar.

DIN LUME

Proiectul militar în Austria.

Sedința de Vineri a parlamentului austriac a durat până după miezul nopții. Resultatul desbaterei lungi și pasionate a fost, că s'a primit cu majoritate și în a treia cetire proiectul militar.

Din Balcani. În consiliul de miniștri ținut la Eliseu, sub președința d-lui Loubet, ministrul afacerilor străine Delcasse a comunicat, că a transmis Marți ambasadorului frances dela Constantinopol, dl Constant, instrucțiunile necesare, recomandându-i de a stărui cu hotărre, pe lângă Poartă, pentru-ca aceasta să adopte și să aplice în Macedonia proiectul de reforme, alcătuit de Austro-Ungaria și Rusia.

Memoriul austro-ungar-ruseso și Poarta. Se crede, că va trece mult timp până-ce Poarta va da un răspuns la memoriul, ce i-l'au înaintat Austro-Ungaria și Rusia în privința reformelor. Memoriul a fost remis azi Poartei prin ambasadorii Calice și Sinovjew. Directorul căilor ferate turcești a fost însărcinat să organizeze la Salonic transporturi militare turcești.

Mama noastră care ești în ceruri... Sărută trandafirul pe care-l pusese alături, și pe urmă săpând pământul cu unghiile, împrejurul cărora se iviră picături de sânge, făcu o groapă și îl răsădi. Inapoi ea, instinctiv, moș Ion își scoase șapca. Dar cu un gest necăjit și-o infundă ear pe cap, părându-i rău de simțiciunea aceea fără cuvânt, făcându-se singur prost; și hotărît să sfirșească odată, puse cu asprime mâna pe umărul fetei, o întoarse spre el și strigă cu glas înfricoșetor:

— Te-am prins, hoțo!

IV.

Spăriată, părând că se deșteaptă dintr'un vis, copilăta ridicase capul cu fața vână, cu nasul roșit de frig; văzu fața încruntată a paznicului și în urechile sale răsună glasul seu gros amenințator: »hoțo«.

Atunci dete un țipăt, vru să fugă, dar incremenită de spaimă rămase ținută locului, dinții îi clănțăniră, tot corpul începu să-i tremure și ochii ei mari, spăimântați, se pironiră în ochii paznicului.

Iubileul d-lui D. Sturdza, ministru-președinte al României, cu ocazia aniversării a 70-a a nașterii sale, se va face la 25 Februarie, cu o pompă extraordinară. S'a hotărât să se dea un mare banchet în sala Teatrului Național. Se va bate și o medaliă comemorativă și se va oferi d-lui D. Sturdza un obiect de artă.

Ungaria și tratatele de comerț. În ultima întrunire a societății centrale agrare ungară, care s'a ținut zilele trecute în Budapesta, s'a hotărât să invite guvernul și dieta, ca să denunțe imediat tratatele de comerț ce Ungaria le are încheiate cu România și Sârbia. Câți-va dintre membrii societății, cari sunt și deputați, vor interpela guvernul asupra timpului denunțării acestor tractate.

Iubileul Papei Leo XII. Joi în 19 l. c. s'au împlinit 60 de ani, de când a devenit episcop S. Sa Pontificele roman actual, și Vineri 20 l. c. s'au împlinit 25 ani dela proclamarea Sa de Papă.

Aceste zile iubilare au fost sărbate cu pompă deosebită în toată lumea catolică, dar' cu deosebire în Roma.

Albanezii din România. Printre Albanezii din România a început o agitație pentru a strânge fonduri necesare spre a veni în ajutorul fraților lor din Macedonia. Pentru aceasta au convocat o întrunire în București.

Serviciu militar de doi ani în Franța. În ședința de Mercuri senatul francez a votat proiectul de

El își mai îndulcise glasul: acum i-se părea cu neputință să fie al unei ticăloase capul acela frumos; și căutând cuvinte blânde, ca să n'o sperie, cu un ton aproape desmiertător, o întreabă. Dar copila nu vorbea; atunci mânia îl cuprinse ear, și ridicând mâna amenințător, zise:

— Aide, spune... or...

Nu sfârși, căci, fără să facă vr'o mișcare ca să fugă, fata, așteptând să dea în ea, își pleacă capul, și el se opri cu mâna ridicată, roșindu-se, ca și cum ar fi săvârșit o faptă rea.

În sfârșit fata mișcă buzele; vru să vorbească, dar plânsul o înecă și nu putu scoate un cuvânt. Zdrobită de emoțiune căzu în genunchi, întinzând mâinile, arătând cu degetul negru de pământ, cu un gest deznădăjduit, mormântul pe care începuseră să zimbească trandafirii răsădiți.

Moș Ion nu pricepea nimic, dar totuși era mișcat. Mânia îi trecuse mai de tot în fața copilei aceleia cu înfățișarea așa de nenorocită; își uită supărarea, o ridică de jos,

lege privitor la introducerea serviciului activ de doi ani în armata franceză.

Atentat contra unui Pașă. Palatul valiului Hafus-Pașa din Üsküb a fost subminat de Bulgari. S'a descoperit o întreagă mină subterană, care avea de scop să arunce în aer palatul administrativ.

Chamberlain în Africa-de-sud, continuă preumblarea sa triumfală. În orașul Capetovn a fost primit cu mari ovațiuni, pe când ministrul președinte al Coloniei-Capului, Sprigg, a fost primit cu teribile fluerături.

Învățături din pășaniile altora.

Boalele lipicioase.

Un fabricant oare care eșia cu fața posomorită dela solgăbiru (pretor). În capătul străzii se întâlnește cu un prieten.

— Ce necaz ai? îl întreabă acesta, de ești așa de posomorît la față? și începă a face glume cu el.

— Lasă-mă în pace, căci astăzi n'am voe de glume.

— Doar' nu ai ceva necaz în fabrică?

— Și acolo, și aici. Na și cetește, și zicând acestea îi întinse o scrisoare.

Prietenul scoțându-și ochelarii îi șterse și începă a ceti:

Cuitanță, despre trei sute (300) de fl., pe care N. N. în urma sentinței din anul curent Nr. 77 i-a plătit oficiului solgăbiru în ziua de azi.

Dat în — — —

— Da ce-i asta, îi zise prietenul, înapoindu-i cuitanța.

— Premiul prostiei mele.

o strânse cu blândețe la piept și încălzindu-i capul în mâni, îi vorbi la ureche încetinel:

— Aide, spune, fetișo dragă, nu-ți fac nimic, uite-te la mine, nu sunt așa rău! Nu mai plânge și spune-mi de ce iei flori de pe la morminte și le aduci aici?

Atunci copila îngână cu un glas sfâșietor:

— Mamii îi plăcea florile mult, domnule.

Oftaturile îi tăiară vorba; pe urmă culgându-și toate puterile, strigă:

— A murit mama, domnule; cioclii au adus-o aici... eu vreau să-i aduc flori.

— Dar tată n'ai? întreabă paznicul, căruia emoțiunea făcu să-i tremure glasul.

Copila se uită la el cu o mirare nevinovată, și nepricepând întrebarea, urmă împunându-și mâinile:

— Nu știu l. Nu știu... Eu știu pe mama, numai pe mămicuța mea! Ah! domnule, lasă-mă să-i duc flori.

Deo dată paznicul ridică pe copilă în brațele-i nervoase, o strânse pe inima lui, și lăcrământ și el, o sărută de nenumărate ori.

— Cum așa?

— Știi câtă lume de om vine la lucru în fabrica mea, bătrân, tiner și copii. În săptămâna trecută șopteau copiii, că pe unul s'a ivit vărsatul (bubatul). Eu am văzut copilul, și e adevărat că se iveau pe trup semnele boalei, dar' n'am înștiințat aceasta nicăiri, căci mă temeam că lipesc țidulă roșie pe ușe și sunt silit să sistez lucrul. A doua zi deja 4—5 copii erau cuprinși de boală. Eu nici atunci n'am trimis copii acasă și n'am făcut arătare. A treia zi 3 din ei au rămas acasă bolnavi, și n'au venit decât doi, dar' și aceasta a fost destul, ca boala să se extindă tot mai mult. Inzadar am încercat să ascund lucrul, căci tot a ajuns în urechile medicului, care a făcut arătare la solgăbiru. Acesta la rîndul său a oprit venirea copiilor pe un timp oare-care în fabrică, lipind țidulă roșie pe poarta fabricii.

— Așadar' e închisă fabrica?

— Închisă zeu aea. Și pe mine m'a citat solgăbiru aici, ca nu numai să mă mustre pentru-că n'am înștiințat cazul, dar' m'a pedepsit cu 300 fl. Pentru-că:

»Acel cap de familie, între ai căror membri bantue această boală, precum și fabricanții și proprietarii de mine (baie) între ai căror lucrători s'a ivit vărsatul, cum și directorii institutelor de învățământ, ai căror școlari sunt cuprinși de această boală, și nu înștiințează aceasta în timp de 24 ore unui medic, cerându-i ajutorul, se pedepsește cu 300 floreni.

»Asemenea pedeapsă se croește și medicului, care ivirea unei boale lipicioase nu o înștiințează în timp de 24 ore autorității publice. (Art. de lege XL. (40) §. 99 din 1879).

— Aoleo, strigă prietenul, atunci alerg și eu la medic, ca să nu-ți ajung urma, căci și pe un copil de-al meu s'au ivit semnele vărsatului deja de 2 zile.

— Aleargă, aleargă, căci numai așa se poate împedeca lățirea boalei.

— De ce nu spuneai, drăguță? De ce? Va să zică îi plăceau florile mamei tale? Ei iacă de acum nu vei mai fura! Aide cu mine; grădina-mi e plină de flori, aidem să le smulgem, și pentru că-i plăceau așa de mult să i-le aducem ei... mămicuții tale!

— Da?... zău?... zise fetișo, a cărei față se însenină. Și cu mâinile ei micuțe luă de gât pe bătrân și sărutându-l cu pornire, zise cu o drăgălașie fără seamăn:

— Te iubesc mult!

Apoi, foarte serioasă, alunecă jos, și cu ochii cătră cer, cu fericirea pe față zise tare rugăciunea ei instinctivă:

Mama noastră care ești în ceruri l.

Și paznicul, ingenunchind lângă ea, șopti:

— Biată hoată l. fiind-că te-am prins, nu vei mai avea să te plângi: vei fi copila mea.

Cânepa.

(Cannabis sativa).

(Reproducerea interzisă).

Cânepa este una dintre puținele plante ale noastre cultivate, care are florile de două feluri, adică cele masculine (bărbătești) pe o plantă, iar cele feminine (femești), care produc sămânța, pe altă plantă.

Varietățile ei nu sunt constante și se clasifică mai cu seamă după înălțimea cotorului lor sau după localitățile vestite în cultura ei. Cele mai renumite varietăți sunt cele de Bolognia (Italia), apoi de Siberia și de Apatin (Ungaria). Contrar inului, care cu cât este sămănat mai des, cu atât crește mai înalt, cânepa ajunge înălțimea sa cea mai mare, când este sămănată rar de tot, așa că poate ajunge și la o înălțime de 3—4 metri, dacă pământul este potrivit. Sămănată des, pentru fuior, rămâne mai scundă. Sămânța conține 25—30% ulei.

Clima. Contrar inului, care reușește mai bine într-o climă răcoroasă și umedă, cânepa prosperează și într'un ținut uscat și chiar ferbinte.

Pământul. Cânepa reușește mai bine în așa numitele pământuri humoase (negre) de luncă, apoi în pământuri nășipoase și mărhoase, care însă trebuie să fie bogate în humus. Ea dă recolte mai sigure ca inul, dacă îi convine pământul.

Planta premergătoare. Cânepa se ia arare-ori în rotațiunea regulată a plantelor, ci ea de regulă se cultivă în tarlale (parcele) anumite, chiar și mai mulți ani de-a rândul. Bine înțeles, acestea trebuie îngășate regulat cu băligar (gunoi), dacă se simte necesitate. Cânepa se seamănă de regulă după o cereală, apoi după rapiță sau o plantă prășitoare. Ea lasă pământul într'o stare foarte favorabilă pentru planta următoare și curat de burueni.

Prepararea pământului. Pentru cânepă se gunoște pământul și încă de cu toamnă. Sarea comună aplicată ca îngășământ într'o cantitate de 75—150 klgr., pe juger dă rezultate foarte favorabile, fuiorul însă devine și mai aspru. Pământul trebuie bine preparat, ca și la in, și va fi cât se poate de mărunt lucrat.

Sămănatul. Totdeauna trebuie încercată sămânța înainte de a o sămăna, de oare-ce se întâmplă adese, că mai bine de jumătate din boabe sunt seci. Plantele tinere sunt foarte gingașe contra gerurilor, de aceea se samănă ceva mai târziu, anume pe la sfârșitul lui Aprilie sau începutul lui Mai, sau chiar și prin Iunie.

Pentru a produce fuior se samănă, mai des, 1—2 hect. pe juger, iar pentru a produce mai multă sămânță, să samănă mai rar, adică 0.5 hl. pe juger. Pentru acest scop din urmă este obiceiul a se sămăna și prin porumb și printre cartofi. Aceasta însă nu este recomandabil, deoarece-

ce ocupă prea mult loc și ține umbră la plantele printre care s'a sămănat.

Lucrările de întreținere. Cânepa crește foarte repede, în cât nu o înăbușește buruenile. De aceea nu avem aproape nici o lucrare de întreținere în cursul vegetațiunei ei.

Recolta. Plantele masculine au o vegetațiune mai scurtă și ajung mai de vreme la maturitate de cât cele feminine. Poporul numește cele dintâi *cânepă de vară*, iar cele din urmă *cânepă de toamnă*. Cu cât dorim a recolta o cânepă mai fină în fuior, cu atât mai de vreme trebuie să smulgem firele. În tot cazul însă cânepa de vară se va smulge mai de vreme ca cea de toamnă, căci altfel cotoarele ar deveni prea lemnoase. Modul recoltatului și păstratul cânepii este tot același ca și la in.

Cantitatea recoltei în cotoare de cânepă variază între 1500—4000 klgr.; din 100 klgr. cotoare putem câștiga în termen mediu 16 klgr. fuior curat. Sămânță recoltăm pe juger 5—10 hl. a 48—59 klgr. Dintr'un hl. sămânță putem extrage până la 13 klgr. ulei.

Rapița.

(Brassica napus oleifera).

Deosebim două varietăți principale de rapiță: una de toamnă și una de primăvară. Cea de toamnă recere aproximativ 300 zile pentru dezvoltarea ei. Cea de primăvară 140—180 zile. Rădăcina ei bifurcată se adâncește până la 75 cm. în pământ. Sămânțele rapiței conțin 40—50% ulei. Cu cât sămânța e mai veche, cantitatea aceasta scade.

Clima.

Rapița se cultivă în cele mai diferite regiuni climatice. Ea reușește atât în căldurile Africei, cât și în regiunile reci ale Europei-de-nord. În general putem zice, că unde reușesc grânele de toamnă, acolo prosperează și rapița.

Pământul.

Rapița recere un pământ foarte bogat în materii nutritive. Ea reușește mai bine în pământurile mijlocii și ceva mai argiloase. În cele nășipoase suferă de regulă de secetă. În tot cazul pământul trebuie să fie destul de adânc, altcum rapița totdeauna suferă.

Planta premergătoare.

În cele mai multe cazuri, și cu deosebire în regiuni secetoase, rapița se samănă după ogor, pentru a conserva umiditatea pământului. Dacă nu ținem ogor, sămănam rapița numai după astfel de plante, care părăsesc de grabă pământul; d. e. după trifoin care se cosește însă numai odată, măzărice și sęcara pentru nutreț, trifoiu incarnat, hrișcă etc. După rapiță crește deosebit de bine o cereală de toamnă și mai ales grâu.

(Va urma).

Medicul casei.

Legănatul copiilor. Un obicei rău, care dispăre tot mai mult, este legănatul copiilor pentru ai face să adoarmă. Copilul mic trebuie obicinuit să adoarmă și fără mijloace artificiale. Legănatul poate deveni chiar vătămător. Mititeii, ce e drept, nu se plâng de aceasta, însă și aceia se știe că oamenii mari fiind legănați, sunt surprinși adese de amețeli și vărsături. Cu atât mai mult trebuie să credem că și copii mici sunt amețiți prin legănat, creerii lor fiind mai gingași decât ai unui om mare.

Sgârsciuri în pulpele picioarelor. Sgârsciul (Krampf) în pulpa piciorului, constă în contragerea fără de veste a unora dintre muschii din pulpa piciorului, împreună cu dureri violente, însă de scurtă durată. El se ivește de regulă noaptea, când zace omul. Pulpa se strânge în o umflătură tare ca peatra, și dacă apăsăm pe ea sau întindem piciorul, simțim durere. Această contracție neplăcută durează numai puține minute și dacă muschii revin în starea lor normală, ne rămâne în ei simțul unei oboseli și de durere. La unele boale grele, aceste sgârsciuri sunt foarte dese, cu deosebire la coleră. Cauzele sgârsciurilor în pulpe sunt de regulă răceala și apoi încordări ale picioarelor neobicinuite la urcarea de munți, la înotat, dacă stă cineva prea mult în picioare, etc. Apoi, se mai ivesc în urma conturbării circulației sângelui, ca d. e. la femei îngreunate sau în urma unor umflături a părților din jos a corpului, sau a lărgirii vinelor din picioare.

Pentru a fi scutit de acest rău supărăcios, aceia cari capătă adese-ori aceste sgârsciuri, se vor feri de oboseală prea mare. Femeilor îngreunate și cari suferă de vine dilalate (lărgite) să recomandă când sunt în pat să-și așeze picioarele mai sus ca restul corpului și înainte de a adormi să și-le frece (maseze). De altcum fiecare pacient își are metoda sa proprie de a scăpa de sgârsciul ce-l cuprinde. Unora folosește dacă apasă piciorul de capătul patului, altuia dacă întinde piciorul sau ridică călcâiul în sus, earăși altuia dacă se scoală repede din pat și așa mai departe.

PENTRU ECONOMI

Grăpatul fênațelor.

Știm că plantele noastre de câmp cresc cu atât mai bine, cu cât pământul este mai bine lucrat, așa că aerul, apa și căldura să poată ajunge cu mai multă ușurință în el. Aratul, grăpatul, săpatul etc. nici n'au alt scop, decât ca în prima linie se mărunească pământul și a-l face mai afênat. Pe fênațe, unde firele de erburi cresc îndesuite unul lângă altul nu putem întrebuința aceste instrumente. Avem însă o unealtă, care o putem folosi cu mult succes la îmbunătățirea fênațelor și chiar și a pășunilor și aceasta este grapa.

Grapa folosită pentru fênațe nu este tot așa ca cea obicinuită. Dinții ei sunt mai scurți și astfel legați unul de altul, că se pot mișca ușor și se pot alipi mai bine pe suprafața locului.

Grapa de fênațe

este un instrument de neprețuit pentru agricultor. Fênațele grăpate vor da totdeauna recolte cu mult mai îmbelșugate ca cele negrăpate. Prin grăpat se rup în prima linie mușchii de pe erburi, care le împedecă în creșterea lor, știind că mușchiul nu se hrănește din pământ, ci din părți de plante cari per. Grapa mai mărunește pământul în jurul firelor de erburi, așa că umezeala, aerul și căldura pot pătrunde mai ușor în pământ. Semințele de erburi ajung mai ușor în pământ și astfel locurile goale se înțelinesc de sine mai ușor. Efectul binetăcător al grăpatului se observă cu deosebire la fênațe vechi, a căror suprafață este bătucită de tot. Grăpatul fênațelor se face mai bine primăvara, cât de vreme, înainte de a începe să crească earba și numai după-ce s'a svîntat îndeajuns pământul, ca grapa să poată merge ușor și vitele să nu se scufunde cu picioarele în pământ.

Gunoirea pomilor.

O gunoie a pomilor ne este impusă cu atât mai mult, cu cât pământul în care stă pomul, este de firea lui slab, altcum nu ne putem aștepta la o recoltă mulțumitoare și e păcat pentru locul ce-l ocupă. Gunoirea se face după-cum avem la dispoziție: cu gunoi de vite, cenușe, var, urină etc. La întrebuințarea lor se comite însă greșala cea mai mare, dacă aceste îngrășăminte se aplică numai în nemijlocită apropiere a trunchiului. Trebuie să știm, că firele cele subțiri (mustețile) rădăcinei sunt care iau hrana din pământ ear' nici de cum rădăcinele groase. Rădăcinele aceste subțiri se ramifică în pământ cam în lărgimea până unde ajunge coroana pomului. Gând gunoim deci un pom, vom împrăști gunoiiul nu numai în nemijlocita apropiere a trunchiului, ci și mai departe cât ține coroana.

Advocatul poporului.

Cartea de lucrător industrial (Arbeitsbuch) se putea dobândi până acum numai dacă lucrătorul respectiv era în stare a prezenta documentele autentice asupra domiciliului său. Până la procurarea acestora, lucrătorul primea un atestat provisoriu, pentru un termen scurt și erau atât el cât și stăpânul adese expus la multe neplăceri. Acuma ministrul de comerț a dat ordin tuturor autorităților industriale, ca să elibereze cărți definitive de lucrători și fără documente de domiciliu. Lucrătorul, eventual calfa, pentru ușurința de a documenta indentitatea sa, va trebui numai să se iscălească pe prima pagină a cărții sale de lucrător.

A stârpi omidele este datoria fiecărui proprietar. Până cel mult la sfârșitul lui Martie și înainte de a da mugurul, toți pomii și arbuștii (tufele) de prin curți, grădini, vii și pometuri se vor curăți de omizi, de cuiburile lor și oușele de insecte. Acestea strânse cu îngrijire se vor arde. Tot asemenea se vor stârpi și omizile și cărăbușii (gândacii de Maiu), care s'ar ivi mai târziu. Dacă se întrelasă aceasta, primăria locală va executa lucrările aceste pe socoteala proprietarului. [Art. de lege XII. §§. 50 și 52 din 1894].

PENTRU MESERIAȘI

Pentru ferari. Călirea ciocanelor de tâmplărie se face topindu-se în un vas de metal sau de pământ sare de bucătărie și în ea se ține ciocanu un quart do oră. Pe urmă să se înferbinte ciocanu în foc până-ce va trece de roș și în urmă să se moaie în apă rece.

Călirea diferitelor feluri de oțeluri. — Temperatura la care trebuie ridieat oțelul înainte de al muia în apă, variază cu calitatea lui. — Astfel oțelurile făcute din fer adecă cimentate nu trebuiesc încălzite de cât la roș alb. — Oțelurile turnate făcute direct din tuciu trebuiesc puse la roș potrivit. Oțelul încălzit trebuie imediat pus în apă și în același timp în direcția oblică ca și cum am voi a sparge hârdăul în care-l punem.

Pentru femei.

Oușe ferte.

Înainte de a pune un ou la fert, el se va spăla cu apă căldică de toate murdăriile ce ar fi pe coaje. Aceasta trebuie făcut mai ales din cauză, că cu ocaziunea fertului apa și eventual murdăria disolvată (topită) în ea trece în ou prin porii (găurelele) coajei. Apoi un ou dacă este murdărit pe din afară, produce disgust la mâncare. Așadar înainte de toate: vom pune numai oușe cu găoacea curată la fert. Că, oul pentru a fi fert, trebuie să fie totdeauna cât se poate de proaspăt se înțelege dela sine.

Oușele ca să fie moi, le punem la foc în apă rece, lăsându-le să fearbă 2—3 minute cel mult. Ca să cunoaștem dacă oul este fert îl scoatem din apă și dacă se usucă numai decât, e semn că oul e fert. Dacă vom ca oul să rămână peste tot deopotrivă moale, după-ce îl scoatem din apă ferbinte, îl punem în apă rece. Pentru-ca să se facă vârtoase, trebuie să fearbă până la 7 minute.

Oușele se ferb și mai bine și se fac și mai gustoase, punându-le mai întâiu într'alt vas, care să le cuprindă uscate, ear vasul acela să se așeze într'altul mai mare cu apă și să se lase astfel să fearbă numai prin căldura apei.

rugați a ne **înapoia îndată** Nrii trimiși, altcum îi **considerăm** ca **abonați.**

NOUȚĂȚI

P. C. Sa I. Pap, nou alesul episcop al Aradului, a fost primit Joi în audiență și de primul ministru Széll.

Părerea generală este, că nou alesul, după-ce va fi confirmat de Sinodul episcopesc, va fi recomandat, în scurtă vreme, spre întărire.

† **David Terfaloga**, protopresbiterul gr.-or. rom. din Vêrșeț a încetat din viață. Răposatul făcea parte din generația mai tânără, și a fost un bărbat laborios și conștient de chemarea sa. — Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Deschiderea sesiunii generale a Academiei Române. Conform dispozițiunii statutelor Academiei Române, sesiunea generală din 1903 se va începe în ziua de Marți 4/17 Martie a. c.

Moștenitorul Germaniei în România. Ziarele germâne dau ca sigură știrea, că A. S. R. principele moștenitor al Germaniei trecând spre Constantinopol, va visita pe la finea luni viitoare Curtea regală română.

»**Reuniunea sodalilor români din Sibiu**» aranjază Sâmbătă în 28 Februarie st. n. concert împreună cu teatru și joc, în sala dela Gesellschaftshaus.

»**Consumul**», societate comercială în Blaj, și-a ținut Sâmbăta trecută a XI-a adunare generală. În raportul direcțiunii se arată, că și anul acesta bilanțul se încheie cu un deficit de aproape 4000 cor. respective de 13 mii cu cel din anul trecut »Unirea« spune, că era o formală bandă, care de ani făcea în prăvălie cele mai mari malversațiuni, aducând institutul în încurcături.

Fundațiune de 3¹/₂ milioane. Inginerul Ignatie Wechsleman, care a murit Marți în etate de 74 ani la Budapesta, a lăsat o fundațiune de 3¹/₂ milioane coroane spre scopuri de binefacere și anume 2 milioane pentru un orfelinat pe seama învățătorilor și 1 milion 400000 coroane pentru înființarea unui institut pentru orbi.

Toată lumea știe, că sēmēnța de napi de vite a lui Mauthner dă recolta cea mai bună, că sēmēnța de legumă a lui Mauthner e cea mai bună și că sēmēnța de flori a lui Mauthner dă cele mai frumoase flori. Cu un cuvânt: Sēmēnțele lui Mauthner sunt cele mai bune, dau recolta cea mai abundentă și sunt uimitor de ieftine.

Veneția fără apă. De câte-va zile la Veneția se petrece un fenomen necunoscut până acum. În momentul refluxului, care are loc seara, apele scad așa de mult, încât vasele nu mai pot să navigheze. Se așteaptă pe a doua zi fluxul, pentru-ca navigația să se poată face.

Petrecere în Geoagiu. Inteligența română din Geoagiu și jur aranjează în 28 Febr. n. 1903 o producțiune teatrală-declamatorică împreună cu dans, în sala școlii de stat reg. ung. de agricultură sēcuiască »Contele Kun-Kocsárd« fundațiunea Reuniunii culturale maghiare transilvane. Venitul curat este destinat pentru școala gr.-or. rom. din Geoagiu, și pentru statua contelui Kun-Kocsárd.

O familie întreagă ucisă. În comuna Tomești (nu departe de Dobrișin) a fost ucis deunăzi de niște tâlhari țeranul român George Strandician dimpreună cu întreagă familia sa. Ucigașii sunt 2 țerani din comună cu numele Blajovan și Popescu.

Expoziție industrială în Sibiu. »Hermannstädter Bürger u. Gewerbeverein« va aranja pe la mijlocul lui August până la mijlocul lui Septembrie 1903 o expoziție locală industrială. Cei-ce doresc să participe cu lucrări la aceasta expoziție, să se adreseze d-lui Martin Schuster, vice presiidiul, reuniunii, Strada Turnului, 29, I.

Congresul eleno-latin. În luna Aprilie anul viitor se va ținea la Roma congresul eleno-latin. Comitetul eleno-latin a fost decurând la ministrul de instrucție italian, de Gubernatis, marele filoromân, care a primit comitetul și l-a asigurat că va sprijini acest congres. La congres au aderat deja 300 de personalități din România, Italia, Grecia și Franca.

Bancnotele de 10 florini numai până la 28 Februarie st. n. mai au valoare. După 28 Februarie nu se mai pot face cu ele plată nici chiar la casele de stat. Banca austro-ungară însă (și filialele acesteia) la rugare în scris le mai schimbă până la 31 Martie st. n. De atunci încolo apoi, cei cari nu și le-au schimbat în valută de coroane, pot să le arunce în foc, căci nu mai dă nimenea nimic pe ele.

Preot român în Canada. În urma cererilor multor coloniști români, de lege gr.-or., așezați în colonia Regina din Canada (America) de a li-se trimite un pastor sufletesc, I. P. S. Sa Metropolitul Partenie al Moldovei și Sucevei a designat pe părintele Eugenie Ungurean din Iași de a merge în Canada. Părintele Ungurean va pleca în curând la Canada.

O căprioară hoată. Zilele acestea Pavel Todea din Agoștin mergea din Miclușa spre casă. Pe Oltul înghețat Todea zărește o căprioară, care se tot încerca să meargă mai departe și nu putea, căci ghiața era din cale afară lucie. Biata căprioară tot mereu cădea. Pavel văzând căprioara și-a zis: uite ce vênat iettin și s'a dus să prindă căprioara. Ca să fie mai ușor și-a descins șerparul și l-a încins pe lângă gâtul căprioarei. După-ce a scos-o la mal, căprioara simțind pământ sub picioarele ei, s'a încercat să scape. Todea nu o lăsa. Luptându-se așa unul cu altul, căprioara

il calcă pe Todea pe noițe. Todea cade la pământ, ear' capra fuge în pădure cu șerpar cu tot. În șerpar erau 180 coroane.

Cel mai mare pod din lume. Americanii au proiectat să construiască un pod de drum de fer, ca să unească două insule. Podul va fi peste un kilometru și jumătate de lung și va fi construit de oțel. Pentru construirea lui va fi necesitate de 30.000.000 kg. de oțel și podul va costa 10.000.000 dolari.

Notariat nou în comitatul Hunedoarei. Vicecomitele comitatului Hunedoara a împărțit în două cercul notarial fost până acum al Vulcanului, având unul sediul în Lupeni, cu comunele Lupeni, Bărbătenii-de-sus, Hușița-Uricani și Câmpul lui Neag, ear' celalalt sediul în Vulcan, cu comunele Vulcan, Coroești și Păroșeni.

O influență miraculoasă se poate ajunge prin crucea vindecătoare electro-magnetică R.B. Nr. 8696 și neîntrecută în rezultate este aceea, care a inventat-o dl Müller Albert (Budapesta Vadász ut Nr. 42/G). Zilnic sosesc scrisori de mulțumită și într'adevăr sunt înduioșătoare urările vindecătorilor. Astfel d. e. dl Steinhardt Iacob (Kula) a trimis următoareaepistolă: »St. d-le Müller! Am onoarea a vă aduce la cunoștință, că de la folosirea crucei electro-magnetice R.B. Nr. 8696 ce am comandat înainte cu patru săptămâni sunt pe deplin vindecate de durerile reumatice, care m'au chinuit 15 ani și nu pot îndestul recomanda invențiunea D-Tale amicilor mei. Primiți din parte-mi mulțumirile cele mai profunde, să vă dea bunul D-zeu mulți ani fericiți pentru sîrguința și activitatea D-voastră. Invențiunea D-voastră nu merită numai 6 coroane, ci mii. Cu deplină stimă: Steinhardt Iacob.

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 9—14 Martie n. 1903.

Luni	9. Cincul-mare.
Mercuri	11. Goroslăul-mare. Hadad. Olafalul-mare.
Joi	12. Harastcherec. Cluj. Almacherec. Chiriș. Sajo-S.-Paul. Sepși-S.-Georgiu.
Sâmbătă	14. Orăștie.

Călindarul vechiu și nou al săptămănei.

Duminea Lăsaturii de brânză, gl. 4, sft. 7.

Dum.	16 Mucen. Pamfilii	1 Mart. Albin.
Luni	17 M. M. Teodor Tir.	2 Simplițiu
Martți	18 Măr. Leon Papa	3 Cunegunda
Merc.	19 Apost. Archip	4 Casimir
Joi	20 P. Leon Episcop	5 Frideric
Vin.	21 Păr. Timoteiu	6 Victor
Sâmb.	22 Afl. moș. SS. din Eg.	7 Toma Ap.

Prețul făinei din 25 Februarie n. 1903.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
12:50	12:20	11:80	11:50	11:20	10:60
6	7	7 ¹ / ₂	8	Tărăte	
10:20	9:30	8:50	5:05	4:05	

Cursul pieții din Budapesta

— in 25 Febr. n. 1903 —

Per 50 klgr.		Per 1 klgr.	
Grâu	7.30— 8.35	Piment	62.00— —
Săcară	6.65— 6.85	Cassia	86.00— 98—
Orz	5.60— 5.70	Cuișoare	100.00— —
Mei	5.75— 6—	Ghimber	75.00—142—
Ovăș	6.20— 6.50	Paprică	70.00—180—
Cucuruz	5.85— 6.10	Ulei de in	73.00— 75—
Rapiță	10.00— 10.50	„ de rap.	64.00— —
Trifoi	60.00— 75—	„ de lem.	129.60—148—
Lucernă	48.00— 54—	In brut	00.00— —
Mohor	9.50— 10.50	Cânep. br.	64.00— 70—
Măzărice	7.00— 7.50	Lână nsp.	120.00—124—
Fasole	7.50— 12—	Migdale	175.00—240—
Mazăre	6.00— 7—	Smochine	30.00— 38—
Mazăr. coj.	11.00— 13—	Alune	138.00—140—
Linte	10— 13—	Stafide V.	65.00— 75—
Păsat	5.75— 6—		
Mac	27.00— 29—		
Sēm. de in	00.00— 00—		
S. de cânep.	8.75— 9.50	Unt proasp.	1.50— 2.16
Prune	12.25— 17—	Caș Emental	2.10— 2.20
Lictar	15.00— 17.50	„ Groer	1.20— 1.40
Untură	74.50— 75—	„ Trapist	1.20— 1.50
Slănină	63.50— 65.50	„ Liptau	0.88— 1.30
Zahar brut	22.05— —	Brânz. de oae	1.10— 2.40
Cafea Iava	72.00—116—		
Caf. Santos	35.00— 37—	Bumbac bal.	00.00—00.00
Caf. Portor	76.00—120—	Portoc. lada	5.50—12.50
		Lămâi „	3.50— 7.50
		Ouă (1440) lada	74.00—76—
Per 100 klgr.		Per 100 Litr.	
Miere	100.00—120—	Spirit raff.	143.25—146.50
Ceară	130.00—140—	Spirit brut	141.25—144.50
Nuci	30.00— 60—	„ denat.	33.00— 34.50
Cartofi roza	5.40— 6—	Trevere	100.00—105—
Cart. galb.	5.00— 5.75	Sligoviț	115.00— 130—
Ceapă roșie	3.00— 6.80	Esență oțet	88.00— —
Usturoi	12.00— 16—		
Piper n	123.00—148—		

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Sz. 8727—1902. tkv. (170)

Árverési hirdmény kivonata.

A szásvárosi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Moldovan Silvius ügyvéd végrehajthatónak Pesztercan Vasillie és tsa végrehajtást szenvedő elleni 90 kor. 90 fill. tökékövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szásvárosi kir. járásbíróóság) területén lévő a Felső-Városvizen fekvő felső-városvízi 132 sz. tjkönyvben a 1 rend 468. 469 hrszra 370 kor., a 2 rd. 481 hrszra 112 kor., a 3 rd. 539 hrszra 14 kor., a 4 rd. 579 hrszra 37 kor., a 5 rd. 708 hrszra 7 kor., a 6 rd. 748 hrszra 22 kor., a 7 rd. 764 hrszra 31 kor., a 8 rd. 777 hrszra 28 kor., a 9 rd. 785 hrszra 49 kor., a 10 rd. 980 hrszra 57 kor., a 11 rd. 1162 hrszra 29 kor., a 12 rd. 1352 hrszra 32 korona, a 13 rend 1440, 1441, 1442 hrszra 135 korona, a 14 rend 1483 hrszra 24 kor. a 15 rd. 1494 hrszra. 48 kor., a 16 rd. 1548 hrszra 16 kor., a 17 rd. 1942 hrszra 38 kor., a 18 rd. 2270 hrszra 32 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi március hó 7. napján délelőtt 9 órakor Felső-Városvíz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpenzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfoyyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szásváros, 1902. évi december hó 10.

A kir. jbiróság mint tkv. hatóság.

Sohalmi, kir. albíró.

„Cassa de păstrare în Mercurea“, societate pe acții.

Convocare.

P. T. acționarii „Cassei de păstrare din Mercurea“, societate pe acții, se convoacă prin aceasta la a **V-a adunare generală ordinară**, conform §-lui 16 din statutele societății, pe **Duminică în 22 Martie st. n. 1903, la 2 ore p. m.** în localul societății din Mercurea, cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul Direcțiunii despre starea întreprinderii peste tot și despre rezultatul gestiunii anului 1902 îndeosebi.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul 1902.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii Direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere.
6. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 25, litera e/ din statutele societății.
7. Alegerea a 2 membri în d rectiune.
8. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 1 an.
9. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

În lipsa acționarilor receruți la adunarea generală din 22 Martie, conform §. 20 din statutele societății, adunarea generală se va ținea în 29 Martie st. n. 1903 cu același program, la timpul și în localul deja indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa cu vot decisiv la adunarea generală, sunt poftiți, conform §-lui 17 din statute, de a-și depune înainte de adunare acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății.

Mercurea, la 22 Februarie st. n. 1903.

Ioan Droc m. p.,
președinte.

Aurel P. Barcianu m. p.,
director.

Activa.

Contul Bilanț.

Pasiva.

	cor.	fil.		cor.	fil.
Cassa în număr	10.464	22	Capital social:		
Depuneri proprii	63.655	—	640 acții à 100 cor.	64.000	—
Dep. fond. de res.	16.199.06	—	Fondul de rezervă	16.199.06	—
Dep. fond. epitr. bis. gr.-or. din Mercurea	2.431.56	62	Fond. epitr. bis. gr.-or. din Mercurea	2.431.56	18.630
Impr. pe cambii	57.194	—	Depuneri spre fructificare	310.819	75
„ pe oblig. cu cav.	216.914.90	—	Interese anticipate pro 1903	3.263	10
„ pe hipotecă	31.632.77	67	Dividende neridicate	133	—
Mobiliar	1.018.35	—	Diverse conturi creditoare	913	73
după amort. de 10 pr. „	101.84	51	Profit curat	9.411	05
Div. cturi debit. și int. rest.	7.763	23			
	407.171	25		407.171	25

Eșite.

Contul Profit și Perdere.

Venite.

	cor.	fil.		cor.	fil.
Interese pentru depuneri spre fructific. Sa'are	15.642	46	Interese dela împrumuturi pe cambii	4.887.86	—
Marce de prezență	844	—	Int. dela impr. pe obligațiuni cu caventi	17.007.08	—
Porto postal	130	—	Int. dela impr. pe hipot. „	1.991.14	—
Chirie	230	—	Inter. dela dep. proprii „	1.655	—
Spese	766.79	79	Inter. de cont-curent	4.42	25.545
Contribuție directă	2.089.67	—	Provisiuni, taxe de intabulare și improceulare cor.	4.102.98	—
Contrib. de 10 p. pentru inter. dep.	1.564.26	—	Taxe de convocări și competență de scris	3.949.92	90
Competință de timbru	74.49	42			
Amortisare din mobiliar cor.	101.84	—			
Amort. din spese de fond. „	633.84	68			
Profit curat	9.411	05			
	33.598	40		33.598	40

Mercurea, la 31 Decemvrie st. n. 1902.

Aurel P. Barcianu m. p.,
director executiv.

Danil Stroia m. p.,
cassar.

Elie N. Petruțiu m. p.,
comptabil.

Ioan Droc m. p.,
președinte.

Dumitru Comșa m. p.,
membru în direcțiune.

Dumitru Vulcu m. p.,
membru în direcțiune.

Ilie Floașiu m. p.,
membru în direcțiune.

Ioan Popescu m. p.,
membru în direcțiune.

Nicolae Albu m. p.,
membru în direcțiune.

Ioan P. Dobrescu m. p.,
membru în direcțiune.

Subsemnatul comitet am examinat conturile presente și confrontându-le cu registrele principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă, le-am găsit în consonanță cu aceleași și exacte.

Mercurea, la 22 Februarie st. n. 1903.

(168)

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Vas. Aldea m. p., Ilie Măcelariu m. p. Moise Opreșiu m. p. Vas. P. Dobrescu m. p. George Muntean m. p.
președinte.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: **Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.**

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

8—52

ANUNȚ.

„Cassa de păstrare în Mercurea“
societate pe acții

acoardă împrumuturi ipotecare
dela suma de cor. 5000 în sus
cu 7% interese, fără a reflecta:
la provisiune, la spese de ma-
nipulare și de scris.

(Szerdahely) Mercurea, la 1 Ian. 1903.

(157) 5-10

Diracțiunea.

Sz. 8871-1902. tkv.

(165)

Arverési hirdetés kivonata.

A szászvárosi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Csimpoka Péterné végrehajthatónak Maglás Petru végrehajtást szenvedő elleni 194 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algógyi kir. járásbiróság) területén lévő Babilnán fekvő a babilnai 97 sz. tjkvben a † 1 rend 216. 217 hrszám ingatlanra 344 korona, a † 3 rd. 1821 hrsz. ingatl. 186 kor., a † 4 rd. 1827 hrsz. ingatl. 16 kor., a † 5 rd. 1944 hrsz. ing. 80 kor., a † 6 rd. 1867 hrsz. ingatl. 34 kor., a † 7 rd. 2065 hrsz. ing. 47 kor., a † 8 rd. 901. 903 hrsz. ingatlanra 146 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi márczius hó 11-ik napján délután 9 órakor Babilna község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyiministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Kelt Szászvárosan, 1902. évi deczember hó 12. napján.

Sohalmi, kir. albíró.

Sz. 11-1903. kir. végh.

(169)

ÁRVERÉSI HIRDETÉMNY

Alólított kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. évi V. 942/5 sz. végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénz- és hitelintézet részvénytársaságnak Basaraba Todor és társa romoszi lakosok ellen 1414 kor. s jár. iránti foganatósított kiegészítő végrehajtás utján felül és lefoglalt és 1450 koronára becsült ökrök, tehének, tinok, szekér, széna, buza és kukorica bírói árverésen eladatk.

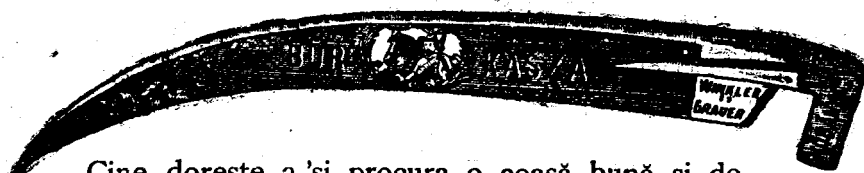
Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbiróságnak 1902. évi V. 962/4 sz. végzése folytán 1414 kor. tőke, ennek 1899. évi szeptem. 24-től 6% kamatai, eddig összesen 29 korona 59 fillér megállapított, valamint ezuttal 3 kor. 40 fill. árverés kifizetési költsége, ek erejéig Romoszon adósok lakásán leendő eszközésére 1903. évi márczius hó 10. napján délután 2 órája kitűzetik, a midőn is a fenti ingók esetleg becsáron alól is azonban csakis készpénz mellett fognak eladadni, a befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvárosan, 1903. évi febr. hó 21-én.

Rácz Árpád, kir. bír. végreh.

Winkler & Grauer din Kőbánya-Budapesta

sunt singurii și exclusivii vênzători și expeditori ai coaselor cu marca „BUR”, din cea mai mare fabrică de coase din lume.

Cine dorește a-și procura o coasă bună și de încredere ceară mai nainte prețul-curent ilustrat dela susnumita și renumita firmă, care îl trimite gratis și franco. Cererile se fac prin o carte postală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea comandelor! Celor, care le adună se dă provisiune potrivită! Garanță deplină. Serviciu conștientios! — Mai multe mii scrisori de mulțumită și de comande ulterioare stau la dispoziția celor interesați.

(154)

6-20

Un briciu de Transvaal costă 1 fl. 50 cr.

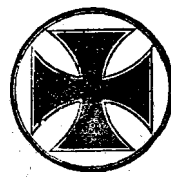
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

e a se da împreju- vindecă boale vechi

(142) de 20

de ani. 7-17

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înțituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, ausul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceala la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, uul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normăa a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde o-i-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece ce „iasul-Volta” atăt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt m-i vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

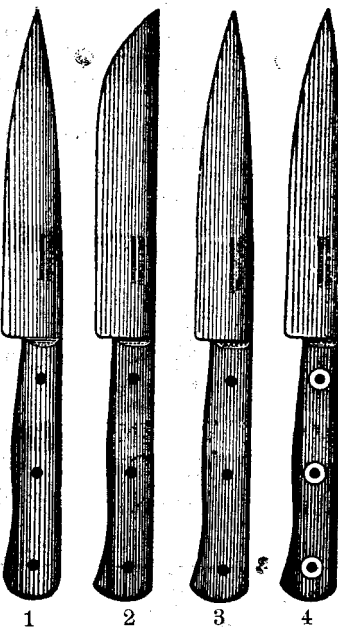
Expediție din centru și locul de vênzare pentru țeară și streinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colful strada Kálmán.**

De arendat
5 jugăre loc de arătură
și de vênzare
mobile moderne
pentru o odae de mâncare și una de dormit. Prețuri foarte moderate.
Informațiuni: *Strada Posta-veche Nr. 5.*

Cuțite de bucătărie

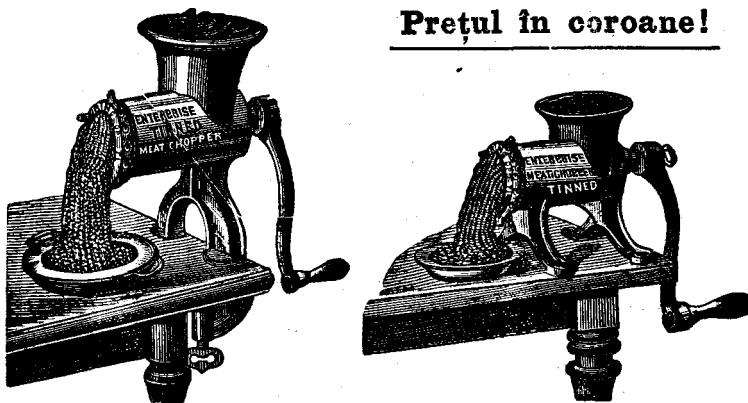

Cuțite cu garanție pentru fiecare bucată.

(141)

Mașini de Alexanderwerk pentru tocat carne.

Prețul în coroane!

	R	RR	S	SS	U	UU	T
Mărimea	1/2	3/4	1	1	1 1/4	1 1/4	1 3/4
Toacă în o minută klg.	5.40	7.86	9.00	8.50	13.38	15.80	29.50
1 bucată mașină	K 5.40	7.86	9.00	8.50	13.38	15.80	29.50
1 bucat de rezervă	K 1.70	—	—	—	—	—	—
1 placă găurită de res.	K 1.00	—	1.50	1.50	—	—	—

Mașina T este provêzută cu roată.

Fiecare bucată, care s'ar dovedi ca prea tare sau prea moale la în-trebuințare, se schimbă cu alta.

	Lungimea tăișului	17	19	21 cm.
Figura 1	K	—	—	—72 —86
„ 2	K	—	—	—56 —68 —80
„ 3	K	—	—	—56 —68 —80
„ 4	K	—	—	—64 —76 —90

CAROL F. JICKELI, SIBIIU

8-52